

Metakognitivni Trening (MKT)

MKT 7 B – Prerano zaključivanje II

© Moritz, Woodward & Deljković (11|22)

www.uke.de/mct

The use of the pictures in this module has been kindly permitted by artists and copyright holders, respectively. For details (artist, title), please refer to the end of this presentation.

Brzoplete odluke

Često donosimo zaključke bez poznavanja cijele istine.

- Razlozi/prednosti: ???
- Mane: ???

Brzoplete odluke

Često donosimo zaključke bez poznavanja cijele istine.

- Razlozi/prednosti: čuvanje vremena, osjećaj sigurnosti, možemo izgledati upućeno i kompetentno drugima (“Loša odluka je bolja nego da ne odlučim ništa.”)
- Mane: ???

Brzoplete odluke

Često donosimo zaključke bez poznavanja cijele istine.

- Razlozi/prednosti: čuvanje vremena, osjećaj sigurnosti, možemo izgledati upućeno i kompetentno drugima (“Loša odluka je bolja nego da ne odlučim ništa.”)
- Mane: rizik za donošenje pogrešne i opasne odluke...

Prerano zaključivanje

U kakvim situacijama donosimo zaključke bez znanja cjelokupne istine?

Kad?	Primjer
... kad je problem veoma složen	???
... kad iza sebe imamo neko iskustvo, iz kojeg generalizujemo	???
... kad odluka zapravo nije bitna	???

Prerano zaključivanje

U kakvim situacijama donosimo zaključke bez znanja cjelokupne istine?

Kad?	Primjer
... kad je problem veoma složen	Kupovina auta, nemoguće je uporediti sve modele i uzeti u obzir sve parametre (cijena, pređene milje itd.). Mora se uraditi selekcija.
... kad iza sebe imamo neko iskustvo, iz kojeg generalizujemo	???
... kad odluka zapravo nije bitna	???

Prerano zaključivanje

U kakvim situacijama donosimo zaključke bez znanja cjelokupne istine?

Kad?	Primjer
... kad je problem veoma složen	Kupovina auta, nemoguće je uporediti sve modele i uzeti u obzir sve parametre (cijena, pređene milje itd.). Mora se uraditi selekcija.
... kad iza sebe imamo neko iskustvo, iz kojeg generalizujemo	Prevelika generalizacija može voditi predrasudama (“udio jednog, video ih sve”).
... kad odluka zapravo nije bitna	???

Prerano zaključivanje

U kakvim situacijama donosimo zaključke bez znanja cjelokupne istine?

Kad?	Primjer
... kad je problem veoma složen	Kupovina auta, nemoguće je uporediti sve modele i uzeti u obzir sve parametre (cijena, pređene milje itd.). Mora se uraditi selekcija.
... kad iza sebe imamo neko iskustvo, iz kojeg generalizujemo	Prevelika generalizacija može voditi predrasudama (“udio jednog, video ih sve”).
... kad odluka zapravo nije bitna	Biranje vrste kolača, boje čarapa, vrste ručka itd. ...

Brzoplete odluke "u akciji"

- Urbane legende -

Domen	Primjer
Pretjerana briga oko zdravlja	<ul style="list-style-type: none">Ljudi sa pretjeranom brigom oko sopstvenog zdravlja su često prerano ubijeđeni da neki minimalni i često nespecifični simptomi (npr. ben) upućuju na ozbiljne bolesti (npr. Karcinom kože).
Prevarant	<ul style="list-style-type: none">Pod pseudonimom Anna Delvey, njemačka Ruskinja Ana Sorokin se na Menhetnu pretvarala da je čerka milionera 2012 godine. Između ostalih zločina, prevarila je banke i prijatelje za ukupno oko 275.000 dolara. Za svoju nesposobnost da otplaćuje kredite okrivila je, na primjer, spor sa ocem koji joj je sprečavao pristup sredstvima. Njeno samopouzdanje je navelo prijatelje i poslovne partnere da joj slijepo vjeruju. Tek kada su neplaćeni računi počeli da se gomilaju, Sorokin je optužena i osuđena za krađu i prevaru. Zdrava količina skepticizma prema njenom identitetu, izjavama i sposobnosti da otplaćuje kredite možda bi ranije razotkrila njenu finansijsku situaciju.

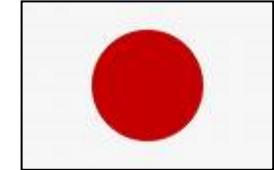

Brzoplete odluke “u akciji”

- Urbane legende -

(za dodatnu vježbu vidite kraj prezentacije)

Postoji li ikakva povezanost između brenda cigareta “Lucky Strike” i bacanja atomske bombe na Japan?

Legenda	Za i protiv	“Dokaz”
Dizajn na pakovanju cigareta je doveo do glasina da brend “Lucky Strike” ima nešto sa bacanjem atomske bombe na Japan.	Za: ??? Protiv: ???	

Japanska zastava?

Brzoplete odluke “u akciji”

- Urbane legende -

Postoji li ikakva povezanost između brenda cigareta “Lucky Strike” i bacanja atomske bombe na Japan?

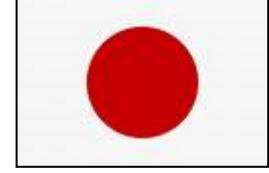
Legenda	Za i protiv	“Dokaz”
Dizajn na pakovanju cigareta je doveo do glasina da brend “Lucky Strike” ima nešto sa bacanjem atomske bombe na Japan.	<p>Za:</p> <ul style="list-style-type: none">• Japanska zastava sadrži – slično pakovanju- crveni krug na bijeloj poleđini.• Zlatni obruč bi mogao ilustrovati radioaktivno zagađenje.• “Lucky Strike” bi se mogao shvatiti kao “uspiješan napad”.• Lucky Strike je promijenio dizajn pakovanja tokom Drugog svjetskog rata. Prije toga, bijela poleđina je bila siva. <p>Protiv: ???</p>	

Brzoplete odluke “u akciji”

- Urbane legende -

Postoji li ikakva povezanost između brenda cigareta “Lucky Strike” i bacanja atomske bombe na Japan?

Legenda	Za i protiv	“Dokaz”
Dizajn na pakovanju cigareta je doveo do glasina da brend “Lucky Strike” ima nešto sa bacanjem atomske bombe na Japan.	<p>Za:</p> <ul style="list-style-type: none">Japanska zastava sadrži – slično pakovanju- crveni krug na bijeloj poleđini.Zlatni obruč bi mogao ilustrovati radioaktivno zagađenje.“Lucky Strike” bi se mogao shvatiti kao “uspiješan napad”.Lucky Strike je promijenio dizajn pakovanja tokom Drugog svjetskog rata. Prije toga, bijela poleđina je bila siva. <p>Protiv:</p> <ul style="list-style-type: none">Zlatni obruč je već postojao na starom pakovanju.I dizajn pakovanja je već bio promjenjen 1940/1941 zbog markentiških razloga – dok se bacanje atomske bombe desilo 1945.Brend je osnovan u vrijeme zlatnih kopača. Ime “Lucky Strike” je registrovano još od 1871. Rani pakovanje cigareta je imalo čekić koji je bio okrenut nebu – simbol za “lucky strike” zlatnih kopača.	

Japanska zastava?

Brzoplete odluke “u akciji”

- Urbane legende -

Postoji li ikakva povezanost između brenda za cigarete “Lucky Strike” i atomskog bombardovanja Japana?

Ne!

Kako nastaju ove teorije zavjere?

???

Kako nastaju ove teorije zavjere?

- Često su privlačnije nego realnost!
- Bazirane su izjavama koje je teško provjeriti ili dokazati (npr. Pakovanje se odnosi na Japan i zlatni prsten predstavlja radioaktivnu kontaminaciju), i neki ljudi im naivno vjeruju.
- Oni odbijaju dodatna objašnjenja (npr. da se “lucky strike” takođe odnosi na otkriće).
- Nekad su legende bazirane samo na činjenicama izvučenim iz konteksta. Značaj ovih detalja je takođe jako preuveličan (pakovanje se zaista promjenilo tokom Drugog svjetskog rata, ipak, ovo samo za sebe ne priča u prilog legendi).

Kako nastaju ove teorije zavjere?

- Brojni su primjeri u istoriji gdje su manjine i raseljeni bili lažno optuženivani za katastrofalne događaje na koje se ne može uticati. Na primjer, u srednjovjekovno doba za slabu žetvu su često okrivljivali vještice ili religijske manjine.
- Ova prosta objašnjenja smanjuju tenziju i strah i dovode do iluzije kontrole.

Zašto mi ovo radimo?

- Studije pokazuju da mnogi ljudi koji imaju psihozu (ali ne svi!) donose odluke na bazi malo informacija. Ovaj tip odlučivanja može lako voditi greškama, upoređujući sa tipom odlučivanja koje uključuje pažljivo uzimanje u obzir svih dostupnih informacija.

Zašto mi ovo radimo?

- Studije pokazuju da mnogi ljudi koji imaju psihozu (ali ne svi!) donose odluke na bazi malo informacija. Ovaj tip odlučivanja može lako voditi greškama, upoređujući sa tipom odlučivanja koje uključuje pažljivo uzimanje u obzir svih dostupnih informacija.
- Percepcija realnosti za mnoge (ali ne za sve!) ljude koji imaju psihozu je oštećena. Uzimaju se u obzir nemoguće interpretacije koje bi većina ljudi ignorisala.

Kako prerano zaključivanje favorizuje nastanak pogrešnih interpretacija tokom psihoze – primjeri

Događaj	Objašnjenje tokom psihoze	Druga objašnjenja
Ukus hrane je čudan.	Trovanje	Loše skuvano, nema dodataka.
Djevojka ti drugačije miriše kad se vратi uveče kući.	Ubijeden si da te vara.	Ima novi parfem i očekuje komplimente prije nego optužbe!
Na radiju je pjesma “Heroj” od Mariah Carey nekoliko puta.	Ovo je tajni znak da si izabrani da spasite Svijet.	Na radiju je pop muzika.

Da li bi neko podijelio kratko licno iskustvo?

Vježba

- U sledećim vježbama će vam se pokazati različite slike. Molimo Vas pokušajte da pronađete korektan naziv za svaku sliku i isključite “neprikladni”.

Vježba

- U sledećim vježbama će vam se pokazati različite slike. Molimo Vas pokušajte da pronađete korektan naziv za svaku sliku i isključite “neprikladni”.
- Prodiskutujte *za i protiv* za svaku od interpretacija.

Vježba

- U sledećim vježbama će vam se pokazati različite slike. Molimo Vas pokušajte da pronađete korektan naziv za svaku sliku i isključite “neprikladni”.
- Prodiskutujte *za i protiv* za svaku od interpretacija.
- Molimo Vas takođe navedite nivo povjerenja u Vašu procjenu.

Vježba

- U sledećim vježbama će vam se pokazati različite slike. Molimo Vas pokušajte da pronađete korektan naziv za svaku sliku i isključite “neprikladni”.
- Prodiskutujte *za i protiv* za svaku od interpretacija.
- Molimo Vas takođe navedite nivo povjerenja u Vašu procjenu.
- Obratite posebnu pažnju na dijelove slike koji jasno isključuju određene interpretacije.

- a. Dobre vijesti
- b. Mrtvo dijete
- c. Vojna obaveza
- d. Tužna poruka

- a. Dobre vijesti
- b. Mrtvo dijete
- c. Vojna obaveza
- d. Tužna poruka
(Peter Fendi, 1838)

- a. Edukacija
- b. Supa u manastiru
- c. Prije služenja u crkvi
- d. Konverzija

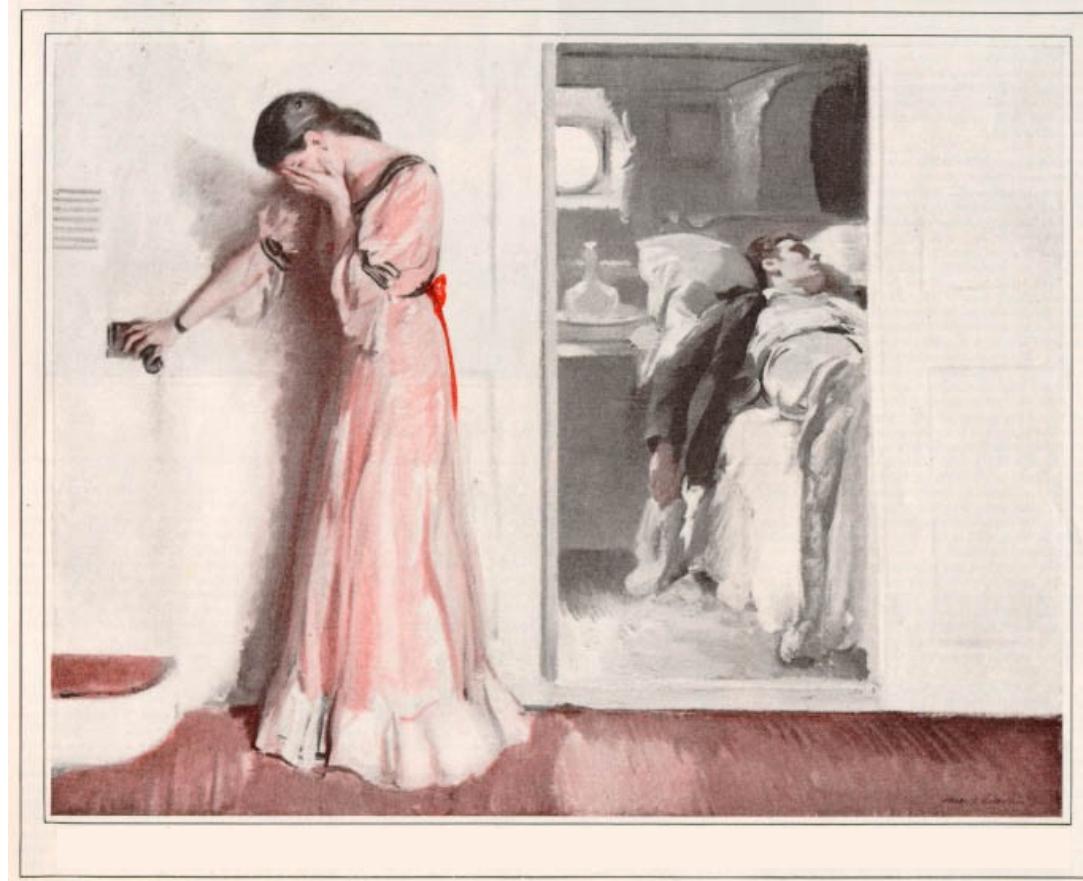
- a. Edukacija
- b. Supa u manastiru
(Anton Mangold, 1888)
- c. Prije služenja u crkvi
- d. Konverzija

- a. Rat
- b. Objava dolaska Hrista
- c. Crni konj
- d. The rocking horse

- a. Rat
(Henri Julien F. Rousseau, 1894)
- b. Objava dolaska Hrista
- c. Crni konj
- d. The rocking horse

- a. Trovanje
- b. Zašto sam se vjenčala sa njim?
- c. Suicid
- d. Očajna majka

- a. Trovanje
- b. Zašto sam se vjenčala sa njim?
(Murray, ca. 1940)
- c. Suicid
- d. Očajna majka

- a. Buna
- b. Pazarni dan
- c. Zemlja meda i mlijeka
- d. Dječja igra

- a. Buna
- b. Pazarni dan
- c. Zemlja meda i mlijeka
- d. Dječja igra

(Pieter d. Ä. Bruegel, 1560)

opcionalno: Video Klip

opcionalno: Video klip prezenatacije vezane za današnje teme su dostupne na sledećem sajtu:

http://www.uke.de/mct_videos

Posle video klipa možete prodiskutovati kako je sadržaj povezan sa današnjom temom.

[za trenere:

Neki od video klipova mogu sadržati jezik koji je neadekvatan za pojedine osobe iz publike kao i za neke kulture. Molimo prije prikazivanja pažljivo pogledajte video zapise u svrhu skrininga.]

- a. Zabranjeno kockanje
- b. Varalica sa dijamantskim kecom
- c. Otrov
- d. Grofica kocka daleko od kuće i dvorišta

- a. Zabranjeno kockanje
- b. Varalica sa dijamantskim kecom
(Georges de la Tour, 1630)
- c. Otrov
- d. Grofica kocka daleko od kuće i dvorišta

- a. Opustošeno groblje
- b. Dva čovjeka koji posmatraju mjesec
- c. Vampirov sluga
- d. Eklipsa sunca

- a. Opustošeno groblje
- b. Dva čovjeka koji posmatraju mjesec
(Caspar David Friedrich, 1819)
- c. Vampirov sluga
- d. Eklipsa sunca

- a. Odmor na kraju šume
- b. Spašavanje
- c. Iscrpljenost
- d. Povreda

- a. Odmor na kraju šume
(F.G. Waldmüller, 1793-1865)
- b. Spašavanje
- c. Iscrpljenost
- d. Povreda

- a. Zadnji obrok
- b. Hranjenje zečeva
- c. Drugari iz djetinjstva
- d. Uskršnja nedjelja

- a. Zadnji obrok
- b. Hranjenje zečeva
(Felix Schlesinger, 1833-1910)
- c. Drugari iz djetinjstva
- d. Uskršnja nedjelja

- a. Dah smrti
- b. Dijete koje umire
- c. Uspavanka
- d. Majka nad kolijevkom

- a. Dah smrti
- b. Dijete koje umire
- c. Uspavanka
- d. Majka nad kolijevkom
(Morisot Berthe, 1872)

- a. Pitanje za ples
- b. Masaža vrata
- c. Oblačenje
- d. Uhvaćen na djelu

- a. Pitanje za ples
- b. Masaža vrata
- c. **Oblačenje**
(Joseph Caraud, 1868)
- d. Uhvaćen na djelu

- a. Alkoholičari
- b. Reanimacija
- c. Žena koja čisti
- d. Žena koja pegla

- a. Alkoholičari
- b. Reanimacija
- c. Žena koja čisti
- d. Žena koja pegla
(Edgar Degas, 1884)

- a. Poslige žetve
- b. Zemlja meda i mlijeka
- c. Obezglavljeni kokoški
- d. Trovanje hranom

- a. Poslige žetve
- b. Zemlja meda i mlijeka
(Pieter d. Ä. Bruegel, 1567)
- c. Obezglavljeni kokoški
- d. Trovanje hranom

- a. Magija
- b. Zapanjenost
- c. Putujući sveštenik
- d. Žongler

- a. Magija
 - b. Zapanjenost
 - c. Putujući sveštenik
 - d. Žongler
- (Hieronymus Bosch, 1480)

- a. Pogrebna svetkovina
- b. Molitvenik
- c. Ručak
- d. Bučni govor

- a. Pogrebna svetkovina
- b. Molitvenik
- c. Ručak
(Albin Egger-Lienz, 1910)
- d. Bučni govor

- a. Cura koja pije vino sa dva udvarača
- b. Predlog
- c. Blizanci
- d. Svečana večera

- a. Cura koja piće vino sa dva udvarača
(Jan Vermeer van Delft, 1660)
- b. Predlog
- c. Blizanci
- d. Svečana večera

- a. Karneval u Veneciji
- b. Dama sa dvogledom za operu
- c. Tajni agent
- d. Demon

- a. Karneval u Veneciji
- b. [Dama sa dvogledom za operu](#)
(Edgar Degas, 1834-1917)
- c. Tajni agent
- d. Demon

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Kad su odluke bitne i ozbiljne, bolje je izbjegavati brzoplete odluke i uzeti u obzir sve relevantne informacije (“bolje sigurno nego žaliti”).

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Kad su odluke bitne i ozbiljne, bolje je izbjegavati brzoplete odluke i uzeti u obzir sve relevantne informacije (“bolje sigurno nego žaliti”).
- Primjer: Neko priča veoma sporo i ima nepokretan izraz lica. *Mentalna retardacija? Neurološko oboljenje?*
- Budite oprezni sa brzopletim odlukama:
Takođe može biti da su simptomi uzrokovani neželjenim dejstvom lijekova.

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Kad su odluke bitne i ozbiljne, bolje je izbjegavati brzoplete odluke i uzeti u obzir sve relevantne informacije (“bolje sigurno nego žaliti”).
- Primjer: Neko priča veoma sporo i ima nepokretan izraz lica. *Mentalna retardacija? Neurološko oboljenje?*
- Budite oprezni sa brzopletim odlukama:
Takođe može biti da su simptomi uzrokovani neželjenim dejstvom lijekova.
- Za događaje od minimalnog značaja, takođe možemo djelovati brzo (npr. Biranje vrste jogurta, vrste kolača).

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Kad su odluke bitne i ozbiljne, bolje je izbjegavati brzoplete odluke i uzeti u obzir sve relevantne informacije (“bolje sigurno nego žaliti”).
- Primjer: Neko priča veoma sporo i ima nepokretan izraz lica. *Mentalna retardacija? Neurološko oboljenje?*
- Budite oprezni sa brzopletim odlukama:
Takođe može biti da su simptomi uzrokovani neželjenim dejstvom lijekova.
- Za događaje od minimalnog značaja, takođe možemo djelovati brzo (npr. Biranje vrste jogurta, vrste kolača).
- Ljudski je grijesiti – budite spremni na mogućnost da niste u pravu.

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi učenja:

- Kad su odluke bitne i ozbiljne, bolje je izbjegavati brzoplete odluke i uzeti u obzir sve relevantne informacije (“bolje sigurno nego žaliti”).
- Primjer: Neko priča veoma sporo i ima nepokretan izraz lica. *Mentalna retardacija? Neurološko oboljenje?*
- Budite oprezni sa brzopletim odlukama:
Takođe može biti da su simptomi uzrokovani neželjenim dejstvom lijekova.
- Za događaje od minimalnog značaja, takođe možemo djelovati brzo (npr. Biranje vrste jogurta, vrste kolača).
- Ljudski je grijesiti – budite spremni na mogućnost da niste u pravu.
- Bazirajte važne odluke na čvrstim dokazima. Pretpostavke su “loši savjetnici.” Uvijek uzmite u obzir posljedice pogrešnog rasuđivanja.

Kako je ovo povezano sa psihozom?

Mnogi ljudi (ali ne svi!) sa psihozom imaju sklonost da prerano donose zaključke i da formiraju ekstremna mišljenja. Ovaj način razmišljanja se povećava kad je neko pod pritiskom i želi to izbaciti iz sebe.

Kako je ovo povezano sa psihozom?

Mnogi ljudi (ali ne svi!) sa psihozom imaju sklonost da prerano donose zaključke i da formiraju ekstremna mišljenja. Ovaj način razmišljanja se povećava kad je neko pod pritiskom i želi to izbaciti iz sebe.

Primjer: Sanja izjavljuje da je njen doktor u stvari njen bivši momak koji je prati godinama na psihijatriji pod lažnim identitetom.

Prošlost: Obojica potiču iz istog sela i dijele isto ime.

Ali: Ovo je bila slučajnost.

Kako je ovo povezano sa psihozom?

Mnogi ljudi (ali ne svi!) sa psihozom imaju sklonost da prerano donose zaključke i da formiraju ekstremna mišljenja. Ovaj način razmišljanja se povećava kad je neko pod pritiskom i želi to izbaciti iz sebe.

Primjer: Sanja izjavljuje da je njen doktor u stvari njen bivši momak koji je prati godinama na psihijatriji pod lažnim identitetom.

Prošlost: Obojica potiču iz istog sela i dijele isto ime.

Ali: Ovo je bila slučajnost.

Prije nego nekoga ozbiljno optužite, trebali biste skupiti informacije iz što je moguće više izvora i trebali biste razmotriti različita objašnjenja sa osobama u koje imate povjerenja.

Hvala Vam na pažnji!

za trenere:

Podijelite radne listove. Predstavite našu aplikaciju COGITO (preuzmite besplatno).

www.uke.de/mct_app

Scan me

Download on the
App Store

ANDROID APP ON
Google play

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstößen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
Oiseau '3'	flickr	LUCKY STRIKE	CC	Lucky Strike cigarette box/ Zigaretenschachtel

All reproduced paintings are in the public domain because their copyright has expired (all artists died more than 70 years ago).

Alle abgebildeten Kunstwerke sind gemeinfrei (“public domain”), da die Schutzfrist des Urheberrechts unseres Wissens abgelaufen ist (“public domain”; alle Künstler verstarben vor mindestens 70 Jahren). Alle Reproduktionen gelten ebenfalls als gemeinfrei.

Prebrzo zaključivanje “u akciji”

- Urbane legende -

Legenda	Teoretičari zavjere	“Dokaz”
Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.	Argumenti za?	A black and white photograph showing an astronaut in a full space suit standing on the dark, cratered surface of the Moon. The American flag is planted in the ground to the left of the astronaut. The background is the deep black of space.

Prebrzo zaključivanje “u akciji”

- Urbane legende -

Legenda	Teoretičari zavjere	“Dokaz”
Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.	<p>Navodni motivi od strane USA:</p> <ol style="list-style-type: none">1. “Tehnološka pobjeda” u svemirskom putovanju u konkurenciji sa Sovjetskim Savezom, koji je ranije uspješno lansirao satelit2. Odvlačenje pažnje sa Vijetnamskog rata3. NASA je sama lažirala sletanje na Mjesec zbog straha od ukidanja finansiranja iz budžeta	A black and white photograph showing an astronaut in a full space suit standing on the dark, cratered surface of the Moon. The American flag is planted in the ground to the left of the astronaut. The background is the deep black of space.

Prebrzo zaključivanje “u akciji”

- Urbane legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.	Za: ???	A black and white photograph showing an astronaut in a full space suit standing on the dark, cratered surface of the Moon. The American flag is planted in the ground to the left of the astronaut. The background is the deep black of space.

Prebrzo zaključivanje “u akciji”

- Urbane legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.	<p>Za:</p> <ol style="list-style-type: none">“Zastava koja viori”: nemoguće jer ne postoji atmosfera na MjesecuSlike neba bez zvijezda i različite sjenke upućuju na produkciju u studijuArmstrong-ova radio poruka: Prebrzo odgovara na zadnju rečenicu predsjednika Nixona. Radio signalima treba više vremena da se prenesu na Zemlju nego što je trebalo Armstrongu da odgovori	 A black and white photograph showing an astronaut in a full space suit standing on the dark, cratered surface of the Moon. The American flag is planted in the ground to the left of the astronaut. The background is the deep black of space.

Prebrzo zaključivanje “u akciji”

- Urbane legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.	Protiv: ???	A black and white photograph showing an astronaut in a full space suit standing on the dark, cratered surface of the Moon. The American flag is planted in the ground to the right of the astronaut. The background is the deep black of space.

Prebrzo zaključivanje “u akciji”

- Urbane legende -

Legenda	Za i Protiv	“Dokaz”
Navodno slijetanje na Mjesec 1969 se nikad nije desilo i ustvari se radilo o prevari.	<p>Protiv:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Viorenje zastave je uzrokovano nabijanjem motke u površinu Mjeseca i podržavajuće podprečke2. Noćne fotografije ne mogu uhvatiti slabe izvore svjetlosti uslijed vremenske izloženosti → nema zvijezda3. Različite sjenke su bile posljedica neravnomjerne površine Mjeseca4. Intervju je izmijenjen da bi se pokrilo originalno kašnjenje u dialogu između Nixona i Armstronga	A black and white photograph showing an astronaut in a full space suit standing on the dark, cratered surface of the Moon. The American flag is planted in the ground to the left of the astronaut. The background is the deep black of space.

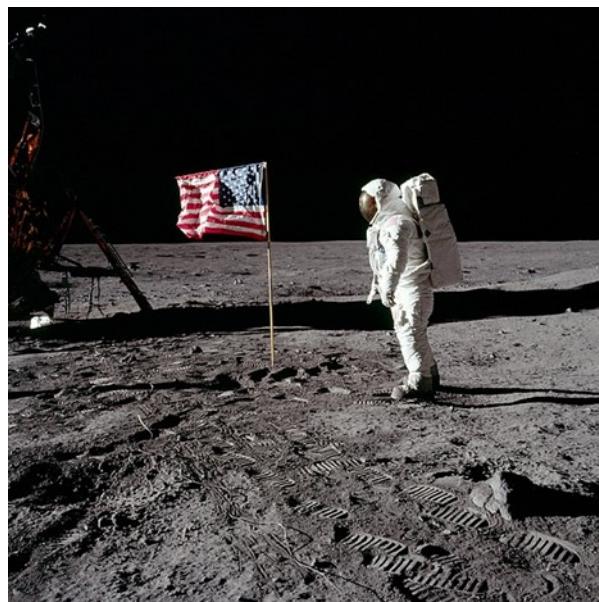

Prebrzo zaključivanje “u akciji”

- Urbane legende -

Da li je sletanje na Mjesec lažirano od strane US vlade?

Ne!

Reditelj Roland Emmerich (Independence Day):
“Sletanje na Mjesec (...) je bilo previše dobro. Takvu stvar je bilo nemoguće napraviti tokom 1960-ih. Čak i sa današnjom opremom bi bilo problematično.”

Izvor: Njemačka TV stanica ZDF: “Vorsicht Verschwörung” (Oprez sa teorijama zavjere)

Kako ova urbana legenda i ostale teorije zavjere nastaju?

???

Kako ova urbana legenda i ostale teorije zavjere nastaju?

- Često su ubjedljivije od realnosti.
- Bazirane su na činjenicama koje je teško provjeriti i ljudi im lako vjeruju (npr. zastava koja viori upućuje na zaključak da su slike rađene na Zemlji).
- One prikrivaju alternativna objašnjenja (npr. nebo bez zvijezda se može objasniti tehničkim limitacijama fotografije noću).
- Urbane legende uzimaju činjenice iz konteksta i ističu ih do krajnjih granica.